

04 Haziran 2013

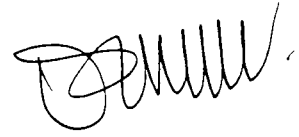
Sayı : 64272063-610 - 1685
Konu : Yazılı Soru Önergesi (7-22363)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: TBMM Başkanlığının 09.05.2013 tarih ve 43452547-120-00-122442 sayılı yazısı.

Antalya Milletvekili Sayın Arif BULUT'un tarafıma tevcih ettiği 7/22363 esas nolu yazılı soru önergesi, T.B.M.M. İç Tüzüğü'nün 99 uncu maddesi gereği aşağıda cevaplandırılmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Taner YILDIZ
Bakan

EK :
Önerge Cevabı (3 Sayfa)

ANTALYA MİLLETVEKİLİ SAYIN ARİF BULUT'UN
YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVAPLARI
(7/22363)

Sorular 1, 2, 3, 4, 5:

Ortadoğu'da küresel enerji piyasalarını da yakından ilgilendiren en önemli gelişmesi, İsrail'in Doğu Akdeniz'deki Tamar deniz platformundan Aşdod limanındaki istasyona doğal gaz akışına başladı. İsrail 'enerji yoksulu' bir ülke ve Doğu Akdeniz bu ülke için yeni fırsatlar yaratmaktadır. Nitekim İsrail Enerji Bakanı Silvan Şalom, yeni doğalgaz kaynaklarının çıkarılmasını, 'İsrail'in enerji özgürlük ve bağımsızlık günü' olarak nitelemiştir.

2011 yılında, Güney Kıbrıs Rum Yönetimi (GKRY) tarafından Akdeniz'de başlatılan petrol ve doğal gaz aramalarına misilleme olarak sismik araştırmalar yapması için Kıbrıs'ın güneyine yollanan Doğalgaz ve petrol arama ile fay hattı araştırmalarını sürdüren Piri Reis Gemisinde geçtiğimiz günlerde modernizasyon çalışması yapıldığı basında yer almıştı.

Bu bilgiler neticesinde;

- Piri Reis gemisiyle yapılan petrol ve doğal gaz arama çalışmaları sonucunda ne tür veriler elde edilmiştir?
- Doğu Akdeniz'de Türkiye Petrol ve Doğal gaz aramakta mıdır? Aramakta ise aldığı sonuçlar nelerdir?
- Arama yapılan bölgelerde petrol ya da doğalgaz rezervlerine rastlanmış mıdır?
- Piri reis gemisi ile yapılan çalışmalar sırasında herhangi bir sorunla karşılaşmış mıdır?
- Hükümetinizin Akdeniz ve Egede petrol ve doğalgaz araştırmalarındaki strateji ve politikaları nelerdir?

Cevaplar 1, 2, 3, 4, 5 :

Koca Piri Reis Gemisi 26.09.2011 - 03.10.2011 ve 14.10.2011 - 01.11.2011 tarihleri arasında kapsayan iki dönem halinde çalışmalarını gerçekleştirmiştir. Yürütülen çalışmalar ile ilgili ruhsat (G) alanında toplam 3.679 km 2B sismik veri toplanmıştır.

Sismik çalışmaların üç önemli aşaması vardır. Birinci aşama, sismik veri toplama çalışmasıdır ve bu çalışma doğrudan sahada yürütülen bir çalışmadır. İkinci aşama, toplanan sismik verinin bilgisayar programları ile işlenerek anlamlı ve yorumlanabilir bir hale getirilmesi işlemidir. Üçüncü aşama ise, anlamlı hale gelen ve gerçek duruma en yakın bilgileri yansıtan sismik verinin yorumlanması aşamasıdır. Bu üç aşamanın tamamlanması belirli bir zaman gerektirmektedir.

Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığı (TPAO), Doğu Akdeniz olarak tanımlanan coğrafik bölgenin onshore/offshore alanlarındaki hidrokarbon arama çalışmalarını uzun yıllardan beri sürdürmektedir. Türkiye Petrolleri özellikle 2007 yılından itibaren, Akdeniz offshoreunun hidrokarbon potansiyelini ortaya koymak ve ülke ekonomisine kazandırmak amacıyla deniz alanlarındaki (offshore) sondaj öncesi faaliyetleri artırmış ve ciddi bir yatırım yaparak 2005-2012 yılları arasında toplam 33.588 km 2B ve 2.582 km² 3B sismik veri setine sahip olmuştur.

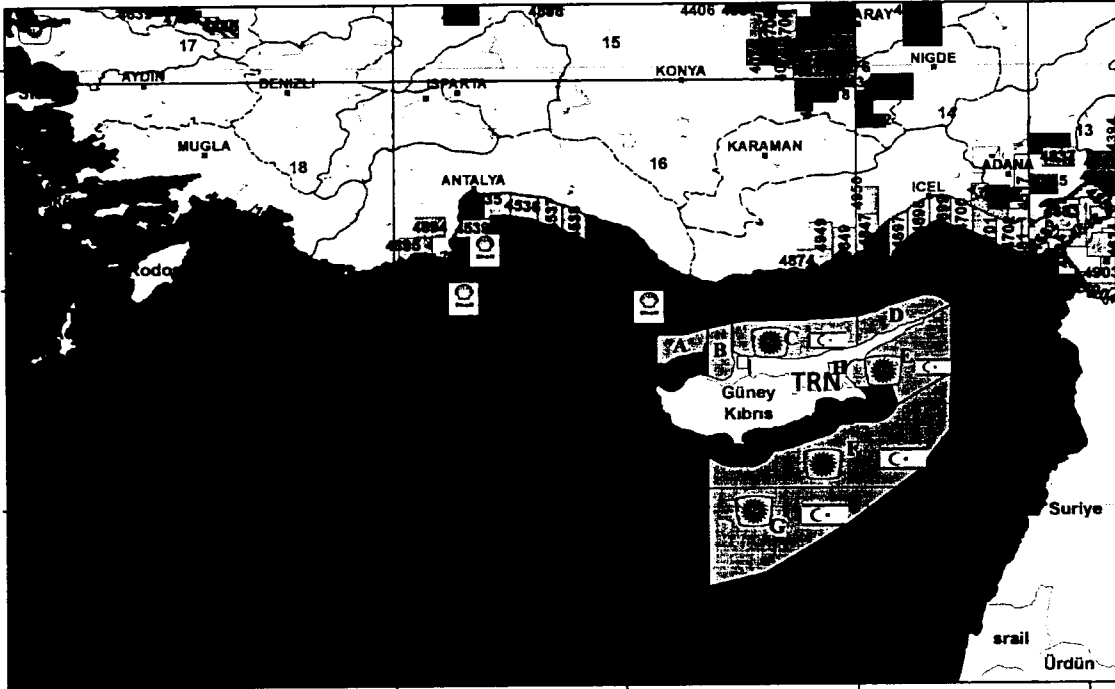
TPAO'nun bugüne kadar bölgede topladığı mevcut sismik veriler üzerinde yapılan çalışmalar, Antalya Körfezi deniz alanlarında tuz altı yapılarının ekonomik anlamda ciddi hidrokarbon rezervleri barındırma potansiyeline sahip olabileceğini göstermiştir.

Bu sonuçtan yola çıkılarak TPAO, 31.12.2012 tarihinde dünyadaki son teknolojiye sahip Barbaros Hayrettin Paşa sismik gemisini satın almış ve 2013 yılında kendi yetki alanları içerisinde 4.520 km² 3B ve 1.520 km 2B sismik çalışma programı hazırlamıştır.

ANTALYA MİLLETVEKİLİ SAYIN ARİF BULUT'UN
YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVAPLARI
(7/22363)

Piri Reis Gemisi ile yapılan çalışmalar sırasında herhangi bir sorunla karşılaşılmamıştır.

TPAO, 2011 yılı son çeyreğinde Doğu Akdeniz'de çok ciddi ruhsatlandırma çalışması sürdürmüş olup, bu kapsamda bir taraftan bölgedeki mevcut istikşaf ruhsatlarını arama ruhsatına çevirirken, diğer taraftan da batıda Girit Adası, doğuda ise Suriye offshoruna kadar uzanan alanda, uluslararası deniz hukukundan kaynaklanan hakları çerçevesinde, yeni ruhsat alanları oluşturarak bu coğrafyada yetki alanlarını genişletmiştir (Şekil 1).

Şekil 1: TPAO ve KKTC ruhsat dağılım haritası

Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığı, SHELL şirketi ile 23 Kasım 2011 tarihinde Antalya körfezi derin sularında yetki alanımız içerisinde olan 3 arama ruhsatında (AR/TPO/4154, 4319 ve 4320) arama/üretim anlaşması imzalamış olup, bu anlaşma kapsamında teknik çalışmalara devam edilmektedir.

Diğer taraftan, TPAO ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti (KKTC) Ekonomi ve Enerji Bakanlığı arasında 11 Kasım 2011 tarihinde, KKTC'ye ait denizde 7, karada 2 olmak üzere toplam 9 ruhsatta "Petrol Sahası Hizmetleri ve Üretim Paylaşımı Sözleşmesi" imzalanmıştır. Masrafların tamamı KKTC'ye ait olmak üzere, TPAO tarafından yürütülecek faaliyetlerin ana hatlarının belirlendiği bu sözleşme, 23 Kasım 2011 tarihli KKTC Resmi Gazetesi'nde yer alan Bakanlar Kurulu Kararı ile onaylanmıştır. Bu anlaşma çerçevesinde ilk olarak, karada yer alan (H) ruhsat üzerinde son derinliği 4.125 metre olan Türkyurdu-1 arama kuyusu 2012 yılında tamamlanmıştır. Elde edinilen verilerin değerlendirilmesi ile adanın kara alanında Gravite-Manyetik çalışma başlatılmış olup çalışmalara devam edilmektedir. Faaliyet termin programının bir gereği olarak bu çalışmanın akabinde yine KKTC sınırları dahilini temsil eden adanın genelinde 720 km'lik 2B sismik data toplama çalışması yapılması programlanmıştır. Ayrıca, KKTC 7 adet deniz ruhsatında, 2013 yılında 10.420 km 2B sismik çalışma planlanmaktadır.

**ANTALYA MİLLETVEKİLİ SAYIN ARİF BULUT'UN
YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVAPLARI
(7/22363)**

Mersin ve İskenderun körfezlerinde jeolojik ve jeofizik değerlendirme çalışmalarına devam edilmekte olup, bu kapsamda 2013-2015 yıllarında sondajı yapılmak üzere İskenderun körfezinde Yılankale-1, Gülcihan-2 ve Güney Yılankale-1 prostpektleri hazırlanmıştır. Gülcihan-2 arama kuyusu sondajı için gerekli teknik altyapı çalışması tamamlanmış olup, deniz sondajları için kule temininin uluslararası piyasadan ancak yılın son çeyreğinde sağlanabileceği öngörülmektedir.

Ayrıca, Mersin deniz alanlarında ise tuz altı ve tuz üstü hedeflere yönelik Silifke-1 ve Erdemli-1 prostpektleri hazırlanmıştır. Bu alanlarda risk paylaşımı için yabancı ve yerli petrol şirketleri ile ortak arama-üretim çalışmaları yürütmek amacıyla Mersin-İskenderun basenlerine yönelik 16 Ocak 2012-06 Mart 2013 tarihleri arasında farm-out çalışması gerçekleştirilmiştir. Söz konusu sürede toplam 14 yerli ve yabancı petrol şirketi ile teknik ve ticari görüşmelere devam edilmektedir.

TPAO Doğu Akdeniz'deki arama faaliyetlerini kendi yetkisindeki ruhsatlar ile sınırlandırmamış tıpkı KKTC ortaklığında olduğu gibi diğer komşu ülkelerin deniz yetki alanlarındaki çalışmalarını da takip ederek ihalelerine katılma yönünde bir dizi çalışma yürütmüştür. Bu strateji doğrultusunda öncelikle Lübnan offshoreunda var olan sismik data satın alınmış ve değerlendirilmiştir. Söz konusu çalışma sonrasında ise 19 Eylül 2012 tarihinde SHELL-TPAO-NIPPON konsorsiyumu oluşturulmuş ve Lübnan deniz ruhsat ihalesine girmek için 18 Nisan 2013 tarihinde ön yeterlilik belgesi Lübnan Enerji ve Su Bakanlığından alınmıştır.